

Література:

1. Dávid, A., Blaško, S., & Ficzer, P. . The impact of the war in Ukraine on inland water transport in the Danube region. *Transportation Research Procedia*, 2023. 74, 188-193. URL : <https://doi.org/10.1016/j.trpro.2023.11.129> (дата звернення 01.03.2025)
2. Achimescu, S.-G., & Oltean, I.-R. . The Role of the International Maritime Organization in Securing the Black Sea in the Context of the Russo-Ukrainian War. *Romanian Journal of International Law*, 2024. 29, 7–21. URL : <https://rirdi.ro/2023/04/30/the-role-of-the-international-maritime-organization-in-securing-the-black-sea-in-the-context-of-the-russo-ukrainian-war/> (дата звернення 04.03.2025)
3. Ali, M. The role of Turkiye in the Black Sea and the Russo-Ukrainian war: A short overview. *Journal of Liberty and International Affairs*, 2022, 8(3), 356-367.
4. Kormych, B., Averochkina, T., & Kormych, L. Black Sea Grain initiative: bringing lawfare to conventional armed conflict. *Australian Journal of Maritime and Ocean Affairs*, 2024. 1-18. URL : <https://doi.org/10.1080/18366503.2024.2316455> (дата звернення 05.03.2025)
5. Zerkina, O., Nikishyna, O., Bondarenko, S., Makovoz, O., & Durbalova, N. Institutional support for formation of reproductive logistics on the bread and bakery market of Ukraine. *Agricultural and Resource Economics*, 2022. 8(3), 153–177. URL: <https://doi.org/10.51599/are.2022.08.03.08> (дата звернення 05.03.2024)
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 08.03.2025)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-490-3-54>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МИТНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КРИЗ

Іщук М. А.

*старший викладач кафедри митної справи та товарознавства
Державний податковий університет
м. Ірпінь, Київська область, Україна*

Сучасний розвиток інформаційних технологій (ІТ) та поширення цифрових рішень у державному управлінні зумовлюють перехід до електронних парадигм, що трансформують адміністративні процеси.

Впровадження ІТ відбувається через їхню інтеграцію в організаційну практику, проте галузевий контекст може обмежувати універсальність цих підходів. Цифрові технології виконують регуляторну функцію у формуванні інформаційних потоків та підвищенні адміністративної ефективності [1]. Концепції електронного уряду та електронного урядування ілюструють цю трансформацію, що не лише оптимізує управлінські процеси, а й впливає на освітню сферу [3].

Одним із ключових напрямів цифровізації митниці є впровадження антикорупційних заходів, зокрема системи «Єдине вікно», яка мінімізує людське втручання у митні процедури, знижуючи ризики корупційних зловживань і підвищуючи прозорість процесів. Її операційні можливості полягають у спрощенні митного оформлення завдяки одночасному контролю товарів усіма залученими органами, що мінімізує дублювання перевірок і скорочує адміністративні витрати. Автоматизований процес ухвалення рішень також сприяє ефективному управлінню кордонами через інтеграцію інформаційно-комунікаційних технологій.

Однак цифровізація митних процедур супроводжується новими викликами, зокрема проблемами кібербезпеки, які набувають особливого значення в умовах гібридних загроз і зростаючої складності електронного управління. Попри численні переваги електронної митниці, такі як підвищення ефективності та прозорості операцій, існують ризики кібершахрайства, витоків конфіденційної інформації та технічних збоїв [4]. Для їхньої мінімізації необхідне впровадження комплексних заходів захисту, зокрема шифрування, багаторівневого контролю доступу та алгоритмів аналізу загроз у реальному часі. Водночас низький рівень цифрової грамотності персоналу може ускладнювати реалізацію цих заходів, що потребує додаткових інвестицій у навчання та адаптацію користувачів до нових стандартів.

Додатковим викликом цифровізації є кризові умови, спричинені повномасштабним військовим вторгненням Російської Федерації 24 лютого 2022 року. Воєнний стан, закриття частини пунктів пропуску та порушення логістичних ланцюгів суттєво вплинули на функціонування митниці, зокрема на ефективність використання системи «Єдине вікно». Це підкреслює необхідність подальшої адаптації цифрових інструментів для забезпечення стабільного функціонування митниці в умовах надзвичайних ситуацій.

Цифровізація митного адміністрування є важливим кроком у підвищенні ефективності та прозорості митних процедур, проте її впровадження супроводжується численними викликами. Ключовими аспектами є антикорупційні заходи, спрощення регуляторних процесів та підвищення кібербезпеки [2]. Однак, кризові обставини, зокрема війна, вимагають додаткової адаптації цифрових рішень до нестабільних умов.

Для забезпечення стійкості цифрових митних систем необхідно вдосконалювати механізми безпеки, розширювати міжнародну співпрацю у сфері кіберзахисту та інвестувати в підготовку персоналу. Подальший розвиток цифрових технологій у митному адмініструванні сприятиме не лише зниженню корупційних ризиків, а й ефективнішій інтеграції у глобальні торговельні процеси.

Література:

1. Берназюк О. О. Проблема наукового визначення поняття цифрових технологій у праві. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2017. Серія ПРАВО. Випуск 47. Том 2. С. 83–86.

2. Ishchuk M., Ishchuk O., Khrypko S., Shnitser M., Vasylychuk T., Syhyda H., Hotsalyuk A. Sustainable Digital Evolution: Transforming the Ukrainian Customs Service. European Journal of Sustainable Development, 2024. № 13(1). P. 217–228. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2024.v13n1p217>

3. Luna-Reyes L. F., Gil-Garcia J. R.. Digital government transformation and internet portals: The co-evolution of technology, organizations, and institutions. Government Information Quarterly, 31(4). P. 545–555. <https://doi.org/10.1016/j.giq.2014.08.001>

4. Matveev V., Nykytchenko O., Stefanova N., Khrypko S., Ishchuk A., Ishchuk O., Bondar T. Cybercrime in the Economic Space: Psychological Motivation and Semantic-Terminological Specifics. International Journal of Computer Science and Network Security, 2021. № 21 (11). P. 135–142. <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.11.18>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-490-3-55>

СПІЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄС ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Качурінер В. Л.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри морського та міжнародного права
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Спільна аграрна політика (далі – САП) Європейського Союзу є одним із ключових механізмів регулювання сільськогосподарського сектору в ЄС, спрямованим на забезпечення продовольчої безпеки, підтримку фермерів та